

به نام خدا

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی دوره تحصیلی دکتری تخصصی (Ph.D)

دانشگاه ملایر

دانشگاه ملایر

مقدمه

این شیوه‌نامه بر اساس آیین‌نامه یکپارچه آموزشی دوره های تحصیلی (شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۹۷/۳/۱) و همچنین در راستای بخشنامه اجرایی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در خصوص تفویض اختیار به دانشگاه‌ها (شماره ۲/۲۸۸۷۱۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵) تدوین شده است.

ماده ۱. هدف

هدف از این آیین‌نامه انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان دکتری از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه می باشد.

ماده ۲. تعاریف

۱. **وزارت**: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **دانشگاه**: منظور دانشگاه ملایر است.
۳. **دانشجو**: فردی است که در یکی از رشته‌های دوره تحصیلی دکتری تخصصی، برابر ضوابط معین پذیرفته شود و در آن دوره ثبت نام کند و به تحصیل اشتغال ورزد.
۴. **دانش آموخته**: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۵. **مرخصی تحصیلی**: مدت زمان مشخصی است که دانشجو برابر ضوابط معین و به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
۶. **انصراف تحصیلی**: فرایندی که در آن دانشجو با تقاضای خود از ادامه تحصیل خودداری کند.
۷. **آموزش حضوری**: شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو در آن، تمام تحصیل خود را به صورت تمام وقت انجام می‌دهد.

۸. **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۹. **شهریه پرداز:** منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۰. **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایان ترم است.
۱۱. **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدف مشخص، که مصوب مراجع قانونی است.
۱۲. **واحد درسی:** ارزش مقدار درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت و کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت است و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.
۱۳. **درس جبرانی:** درسی است که با تایید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو در آغاز دوره تحصیلی ضروری تشخیص داده می‌شود.
۱۴. **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۱۵. **گرایش تحصیلی،** به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۱۶. **دوره دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای آغاز می‌شود و دانشجو طبق برنامه درسی مصوب، مدرک دکتری دریافت می‌کند.
۱۷. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمان دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.
۱۸. **شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.
۱۹. **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به رساله می‌شود.

۲۰. **ارزیابی جامع:** آزمونی تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره آموزشی، با هدف ارزیابی توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو برگزار می‌شود.
۲۱. **رساله:** گزارش مکتوب حاصل از یک فعالیت پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که در یک زمینه مشخص از یک رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و استاد/استادان مشاور تدوین می‌شود.
۲۲. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکترای تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام رساله بر عهده دارد.
۲۳. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیأت علمی و یا از متخصصان حرفه‌ای دارای صلاحیت یا تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام رساله بر عهده دارد.
۲۴. **هیات داوران:** اعضاء هیأت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی رساله دانشجو در دوره دکتری تخصصی مطابق شیوه نامه اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.

بخش نخست: کلیات و پذیرش

ماده ۳: شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره دکتری تخصصی عبارتند از:

۱. دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی ارشد اعم از پیوسته، ناپیوسته یا دکتری حرفه‌ای مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 ۲. داشتن صلاحیت‌های عمومی ورود به مؤسسه برابر ضوابط معین
 ۳. احراز توانایی در زبان خارجی طبق شیوه نامه مصوب مؤسسه
- تبصره ۱.** پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعدادهای درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت و پذیرش داوطلبان خارجی طبق مصوبات مراجع ذیربط انجام می‌شود.
- تبصره ۲.** دانشجوی دوره دکتری تخصصی مؤسسه خارجی می‌تواند طبق آیین نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل، مصوب وزارت به یکی از موسسه‌های داخل منتقل شود.

تبصره ۳. شرط لازم ورود به دوره دکترا دارا بودن مدرک زبان برای کلیه دانشجویان دکتری (اعم از آزمون نیمه متمرکز، بدون آزمون، بورسیه مربیان، بورسیه ایثارگران، سهمیه مربیان، سهمیه ایثارگران و انتقال از خارج به داخل) است. بنابراین لازم است همه دانشجویان به طور یکسان نمره قابل قبول یکی از آزمون‌های معتبر جدول (۱) را کسب نمایند. در صورت عدم دارا بودن این شرط در بدو ورود، پذیرفته شده دوره دکتری می تواند به طور وضعیت "مشروط در زبان" ثبت نام کند. شرط لازم برای ثبت نام در آزمون جامع آموزشی کسب حد نصاب لازم در زبان انگلیسی است.

جدول ۱- نمره قابل قبول زبان آزمون‌های مختلف برای آزمون جامع و دفاع از رساله دکتری برای تمامی دانشجویان

دکتری

آزمون	نمره کل	حداقل نمره لازم برای شرکت در آزمون جامع	حداقل نمره لازم برای دفاع از رساله
MSRT	۱۰۰	۴۰	۵۰
TOFEL(PBT)	۶۷۷	۴۰۰	۵۰۰
TOFEL(IBT)	۱۲۰	۴۸	۶۰
TOLIMO	۶۷۷	۳۶۰	۴۵۰
IELTS	۹	۴	۵
آزمون زبان ویژه دانشگاه-ها*	-	۸۰ درصد حد نصاب قابل قبول همان دانشگاه	حد نصاب قابل قبول همان دانشگاه

* حد نصاب نمره زبان و دانشگاه‌های مورد قبول توسط تحصیلات تکمیلی تعیین و به دانشکده‌ها

اعلام می‌شود.

ماده ۴. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی است.

ماده ۵. دانشگاه موظف است، برنامه درسی مصوب را برای دوره‌ای که در آن با مجوز وزارت دانشجو پذیرفته است، اجرا کند

تبصره ۱. چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش‌نیاز/هم‌نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده گروه است.

ماده ۶. آموزش رایگان برای هر دانشجو در دوره تحصیلی دکتری تخصصی صرفاً یکبار امکان پذیر است.

بخش دوم: مرحله آموزشی

ماده ۷. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است. با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه می تواند به پیشنهاد استاد (استادان) راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال تمدید نماید. تمدید در نیمسال دوم (نیمسال دهم) با پرداخت شهریه بر اساس تصمیم هیئت رئیسه دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیرقابل پیش بینی، در پایان نیمسال دهم موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، کمیسیون بررسی موارد خاص و وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیت های علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج وی تصمیم گیری قطعی خواهد نمود. در صورت کسب موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشجو موظف است شهریه مصوب هیئت رئیسه دانشگاه را پرداخت نماید.

تبصره ۳. تحصیل در دوره دکتری تخصصی به صورت تمام وقت است. همچنین تحصیل هم زمان دانشجوی این دوره در همان دوره یا سایر دوره های تحصیلی ممنوع است.

ماده ۸. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است (رساله دکتری) که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی مصوب دفتر برنامه ریزی آموزشی اعمال می شود.

تبصره ۱. واحدهای درسی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیت های پژوهشی دوره، با نظر استاد راهنما و تأیید شورای گروه بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب می شود.

تبصره ۲. معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو در همین مقطع و در دانشگاه های دیگر به تشخیص گروه امکان پذیر است.

تبصره ۳. در صورتی که تعداد واحد دروس معادل سازی شده ۸ واحد یا بیشتر باشد، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

تبصره ۴. در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه و دانشکده، دانشجو موظف است حداکثر تا ۶ واحد درسی را به عنوان "درس‌های جبرانی" با نمره ۱۴ و یا بالاتر بگذراند. گذراندن این درس‌ها اجباری است اما نمره و واحد آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل لحاظ نمی‌شود.

تبصره ۵. حداقل و حداکثر تعداد واحد درسی (جبرانی/اصلی) در یک نیمسال به ترتیب ۶ و ۱۰ واحد است. در صورتی که تعداد واحدها به هر دلیل کمتر از ۶ واحد باشد، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۹. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱۰. در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی کمتر از ۱۶ باشد، دانشجو مجاز است با نظر استاد راهنما فقط در یک نیمسال تحصیلی درس‌هایی را علاوه بر سقف واحدهای درسی برای جبران معدل کل بگذراند، در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام دروس دوره الزامی است.

ماده ۱۰. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس دروس دوره‌ی تحصیلی دکتری تخصصی الزامی است.

تبصره ۱. چنانچه دانشجو در طول نیمسال تحصیلی، در یک درس بیش از سه شانزدهم در کلاس‌های یک درس یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، این غیبت غیرموجه تلقی شده و آن درس حذف می‌شود. در این صورت، رعایت حداقل ۶ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزء مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می‌شود

تبصره ۲. نحوه حضور دانشجو در جلسات کلاس دروس در دوره‌های نیمه‌حضوری و غیر حضوری طبق شیوه‌نامه مصوب دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۱۱. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط عضو هیأت علمی یا مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف و نتایج امتحانات ارزیابی می‌شود و بر مبنای عددی بین صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون پایان ترم کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

ماده ۱۲. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصا و به صورت کتبی با ذکر تاریخ و امضا شده به دانشکده تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد؛ در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱. تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، بر عهده کمیسیون موارد خاص دانشگاه و با تقاضای دانشجو، تایید استاد راهنما و گروه آموزشی انجام می‌شود.

ماده ۱۳. عدم مراجعه یا عدم ثبت نام دانشجو در یک نیمسال تحصیلی به منزله انصراف از تحصیل تلقی می‌شود.

تبصره ۱. در صورتی که قبل از اتمام آن نیمسال تحصیلی، دانشجو درخواست ادامه تحصیل خود را به همراه دلایل لازم ارائه نماید، با تایید استاد راهنما و موافقت شورای تحصیلات تکمیلی و عدم وجود منع آموزشی دیگر، امکان ادامه تحصیل وجود داشته و برای آن نیمسال مرخصی تحصیلی لحاظ می‌شود. در غیر این صورت انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

ماده ۱۴. دانشجو می‌تواند با موافقت دانشگاه و احتساب سنوات تحصیل، حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند. درخواست دانشجو پس از تایید استاد راهنما، گروه و دانشکده، جهت تصمیم‌گیری به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال خواهد شد.

تبصره ۱. مرخصی تحصیلی در اولین نیمسال تحصیلی امکان‌پذیر نیست. موارد استثنائی پس از تایید گروه و دانشکده باید به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برسد.

تبصره ۲. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی در صورت تایید پزشک معتمد دانشگاه، ماموریت همسر یا والدین، با احتساب و یا بدون احتساب در سنوات تحصیلی در اختیار دانشگاه است.

تبصره ۳. درخواست مرخصی تحصیلی دانشجو باید حداکثر قبل از پایان حذف و اضافه در هر نیمسال تحصیلی، انجام شود. موافقت با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی صورت می‌گیرد و منوط به این است که در آن نیمسال انتخاب واحد نکرده باشد و ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد از حیث آموزشی، پژوهشی و مقررات نظام وظیفه (ویژه مشمولین) با مشکل مواجه نشود.

ماده ۱۵. در شرایط خاص، حذف یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو، تایید گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با رعایت احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است. حذف ترم تنها یک بار در طول دوره تحصیل امکان پذیر است.

ماده ۱۶. "تغییر رشته" یا "انتقال" دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی - غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۱۷. در جهت ارتقا توانایی های آموزشی، پژوهشی و اجرایی دانشجویان دوره دکتری، دانشجویان می توانند در امور آموزشی، پژوهشی و اجرایی با گروه و دانشکده همکاری کنند.

بخش سوم: استاد راهنما

ماده ۱۸. استاد راهنمای اول از میان اعضای هیات علمی گروه، با تقاضای دانشجو و موافقت کتبی استاد راهنما پس از تصویب گروه، برای تأیید نهایی به دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی معرفی می گردد.

ماده ۱۹. دانشجو موظف است حداکثر تا پایان نیمسال دوم تحصیل، استاد راهنما و موضوع کلی رساله مورد نظر خود را معرفی نماید.

تبصره ۱. هیچ یک از بستگان درجه یک (پدر، مادر، فرزند، برادر، خواهر و همسر) دانشجوی دوره دکتری، نمی تواند راهنمایی، مشاوره و یا داوری رساله دانشجوی مورد نظر را بر عهده بگیرد.

تبصره ۲. تحصیلات تکمیلی موظف است پس از تایید استاد راهنما در سامانه آموزش دانشجو نام استاد راهنمای دانشجو را قید نماید و تمامی تقاضاهای دانشجو در امور آموزشی و پژوهشی پس از تایید استاد راهنما قابل انجام است.

ماده ۲۰. استاد راهنما باید حداقل دارای مرتبه استادیاری با حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره های تحصیلات تکمیلی بوده و راهنمایی حداقل دو پایان نامه کارشناسی ارشد را به انجام رسانده باشد.

تبصره ۱. سایر شرایط استاد راهنما :

- انتشار حداقل دو مقاله غیر مستخرج از پایان نامه عضو هیأت علمی در مجلات لیست JCR و یا علمی پژوهشی که حداقل یکی از آنها باید در مجلات نمایه شده در لیست JCR باشد. در مجلات اشاره شده حتماً

باید نام دانشگاه ملایر به عنوان محل کار و عضو هیأت علمی قید شده باشد و ضمناً نام عضو هیأت علمی مذکور در فهرست نویسندگان به عنوان نویسنده مسئول باشد.

- اخذ نظر موافق شورای گروه و دانشکده برای راهنمایی دانشجوی دکترا با توجه به میزان حضور و سوابق پژوهشی و نیز شرایط تحصیلی دانشجویان تحصیلات تکمیلی قبلی و فعلی.

تبصره ۲. تغییر استاد راهنما با تایید استاد راهنما و گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و حداکثر تا قبل از آزمون جامع و با ارائه مستندات قابل قبول از طرف استاد راهنما و دانشجو و در شرایط خاص امکان پذیر می‌باشد. تشخیص شرایط خاص به عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۲۱. در صورت تشخیص استاد راهنما، تأیید گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، یکی از اعضای هیأت علمی با حداقل مرتبه استادیاری می‌تواند به عنوان استاد راهنمای دوم در هدایت پژوهشی دانشجو همکاری نماید. تخصص استاد راهنمای دوم باید در راستای رساله دانشجو باشد. مسئولیت نهایی کلیه فعالیت‌های دانشجو در طول دوره بر عهده استاد راهنمای اول (که در این شیوه نامه استاد راهنما نامیده می‌شود) خواهد بود. نسبت مشارکت استاد راهنمای اول حداقل ۵۰ درصد خواهد بود.

تبصره ۱. در شرایط خاص و با پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی مربوطه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه استاد راهنمای دوم می‌تواند از متخصصان با مدرک دکتری تخصصی انتخاب شود مشروط بر این که تخصص استاد راهنمای دوم در راستای رساله دکتری دانشجو باشد.

ماده ۲۲. به پیشنهاد استاد (استادان) راهنما و با تأیید گروه آموزشی و شورای دانشکده، در صورت نیاز حداکثر دو نفر از اعضای هیأت علمی با مرتبه حداقل استادیاری یا متخصصان حرفه‌ای (دارای مدرک دکتری تخصصی) با تخصص مرتبط به عنوان "استاد مشاور" رساله دانشجو تعیین می‌شوند.

تبصره ۱. استاد راهنما می‌تواند حداکثر شش ماه قبل از دفاع دانشجو نسبت به معرفی یا تغییر استاد مشاور رساله با تأیید شورای گروه و دانشکده، با ارائه استنادات کافی مبنی بر ضرورت معرفی استاد مشاور و مرتبط با تخصص اقدام نماید.

ماده ۲۳. دانشجو موظف است بلافاصله پس از تعیین استاد راهنما، فعالیت پژوهشی خود را در راستای موضوع رساله آغاز کند. پیشنهادیه رساله دانشجو باید حداکثر ۶ ماه بعد از آزمون جامع به تصویب رسیده و دفاع شود.

بخش چهارم: ارزیابی جامع

ماده ۲۴. ارزیابی جامع به منظور ارزیابی قابلیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو و برای استمرار فعالیت‌های پژوهشی انجام می‌گیرد. ارزیابی جامع دارای دو بخش کتبی و شفاهی (مصاحبه) است و قبولی در آن منوط به موفقیت در هر دو بخش است. عدم موفقیت یا عدم شرکت در هر نوبت در هر بخش به منزله عدم موفقیت در ارزیابی جامع است.

تبصره ۱. آزمون جامع دو بار در هر سال تحصیلی (در هر ترم یک بار) در یک روز برای هر گروه آموزشی برگزار می‌شود. زمان برگزاری بایستی حداقل دو ماه قبل توسط گروه‌های آموزشی مربوطه به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ر سانه شود و توسط گروه‌های آموزشی در سطح دانشکده اطلاع رسانی به دانشجویان به نحوه مقتضی انجام پذیرد.

ماده ۲۵. بخش کتبی ارزیابی جامع، پس از ارائه مدرک قابل قبول زبان انگلیسی مورد تأیید دانشگاه (جدول ۱)، گذراندن حداقل ۱۲ واحد از واحدهای درسی (۱۲ تا ۱۸ بر حسب تعداد واحد ارائه شده توسط گروه آموزشی) دوره توسط دانشجو و کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از واحدهای اخذ شده دوره، حداکثر تا پایان نیمسال چهارم تحصیلی، طبق تشخیص و برنامه شورای تحصیلات تکمیلی برگزار می‌شود.

ماده ۲۶. آزمون کتبی در حداقل ۳ و حداکثر ۵ عنوان درس مرتبط با رشته دانشجو، با اولویت در راستای موضوع تحقیق، به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه آموزشی، به عمل می‌آید.

تبصره ۱. طراحان و ممتحنین آزمون کتبی از میان مدرسان دروس مربوطه و توسط گروه آموزشی تعیین می‌شوند. تنها یک (یک عنوان از سه درس) تا دو عنوان (دو عنوان از پنج درس) از عناوین درسی آزمون کتبی دانشجو، می‌تواند توسط استاد راهنما و مشاور وی طرح و تصحیح شود.

ماده ۲۷. شرط قبولی در بخش کتبی ارزیابی جامع، کسب نمره قبولی در هر ماده درسی آزمون جامع (نمره آزمون دروس کتبی در هر درس می‌بایست حداقل ۱۴ باشد) و کسب میانگین کل حداقل ۱۶ است. در صورت عدم موفقیت در ارزیابی جامع در اولین بار، به شرط رعایت مفاد ماده ۲۸ دانشجو می‌تواند برای بار دوم نیز در ارزیابی شرکت نماید.

تبصره ۱۵: دانشجویانی که میانگین کل نمره ارزیابی کتبی جامع آنها در نوبت اول ۱۶ به بالا باشد ولی نمره برخی از دروس آنها کمتر از ۱۴ باشد، تنها یک بار دیگر می‌توانند در ارزیابی همان دروس در همان

نیمسال، شرکت نمایند و حد نصاب ماده ۲۷ را کسب نمایند. بدیهی است در کارنامه، میانگین کل نمره آخرین ارزیابی کتبی جامع ثبت خواهد شد.

ماده ۲۸. در هر صورت، دانشجو حداکثر تا پایان نیمسال پنجم تحصیلی باید آزمون جامع را با موفقیت گذرانده باشد در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۹. هیات ارزیابی جامع شفاهی متشکل از استاد (استادان) راهنما و حداقل سه داور (یکی از داوران از خارج دانشگاه انتخاب شود) از اعضای هیات علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در مقطع تحصیلات تکمیلی به انتخاب شورای گروه و دانشکده است. حداقل یکی از داوران ارزیابی جامع شفاهی باید دارای مرتبه دانشیار به بالا انتخاب شود.

ماده ۳۰. آزمون شفاهی می‌تواند شامل سوالاتی در زمینه توان علمی، قدرت بیان و استدلال دانشجو در تخصص مربوطه و یا در ارتباط با رساله دانشجو باشد. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع شفاهی ۱۶ است. چنانچه دانشجو در آزمون کتبی حداقل نمره لازم را کسب نماید ولی در آزمون شفاهی موفق به کسب نمره قبولی نشود، به تشخیص گروه می‌تواند در آزمون جامع بعدی تنها در ارزیابی شفاهی شرکت نماید. آزمون شفاهی (مصاحبه) حداکثر یک ماه پس از برگزاری آزمون کتبی باید برگزار گردد.

ماده ۳۱. میانگین نمرات کتبی و نمره شفاهی دانشجو در ارزیابی امتحان جامع نباید کمتر از ۱۶ باشد. در غیر این صورت (مردودی در بخش کتبی و یا شفاهی)، دانشجو مجاز است صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آنرا با موفقیت بگذراند و در غیر این صورت پرونده دانشجو برای تصمیم‌گیری در خصوص امکان شرکت مجدد در ارزیابی جامع به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع می‌شود.

تبصره ۱. نمره ارزیابی جامع به صورت نمره ای مجزا در کارنامه دانشجو ثبت می‌شود و در میانگین کل نمره ها تاثیر ندارد.

بخش پنجم: تصویب طرح پیشنهادی رساله (پروپوزال)

ماده ۳۲. تصویب طرح پیشنهادی رساله پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است. دانشجو پس از قبولی در ارزیابی کتبی و شفاهی جامع، حداکثر ۶ ماه فرصت دارد تا موضوع رساله را تعیین و از پیشنهادیه رساله خود دفاع نماید. همچنین دانشجو موظف است تا زمان دفاع از رساله دکتری خود، واحد رساله را در هر نیم سال تحصیلی انتخاب نماید.

ماده ۳۳. ارزیابی پیشنهاد رساله توسط کمیته راهبری در جلسه دفاع از طرح پیشنهادی دکتری صورت می گیرد که ترکیب آن به شرح زیر می باشد: ۱-استاد (ان) راهنما (حضور استاد راهنمای اول ضروری است) و مشاور (حضور استاد (ان) مشاور اختیاری است) ۲- سه نفر عضو هیأت علمی متخصص در رشته مربوط با درجه حداقل استادیاری و به پیشنهاد گروه آموزشی و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان ممتحن که حداقل یک نفر خارج از موسسه (با مرتبه دانشیار به بالا) باشد. ۳- یک نفر عضو هیأت علمی به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه بدون حق رای و صرفاً به منظور نظارت بر حسن برگزاری جلسه و رعایت شیوه نامه ها و آیین نامه ها.

تبصره ۱. دفاع از پیشنهاد رساله با حضور داور خارجی مبنای تصویب نهایی طرح پیشنهادی رساله دکتری است، مشروط بر این که حداکثر تا یک ماه پس از برگزاری جلسه، نسخه نهایی طرح پیشنهادی رساله به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود. در غیر این صورت جلسه ارزیابی پیشنهاد رساله بایستی مجدد برگزار شود.

ماده ۳۴- نتیجه ارزیابی پیشنهاد رساله به شرح زیر به تحصیلات تکمیلی دانشگاه منعکس می گردد: ۱- قبول ۲- غیر قابل قبول

ماده ۳۵- چنانچه پیشنهاد رساله دانشجو " غیر قابل قبول " ارزیابی شود، بنا به تشخیص هیات داوران دانشجو مجاز است طی حداکثر ۶ ماه، به شرط این که از حداکثر مدت مجاز تحصیل بیشتر نشود، اصلاحات لازم را در رساله به عمل آورد و فقط برای یک بار دیگر از آن دفاع کند.

ماده ۳۶- در هر صورت دانشجویانی که ارزیابی جامع را در نیمسال سوم یا چهارم با موفقیت بگذرانند باید حداکثر تا پایان نیمسال چهارم یا پنجم و دانشجویانی که موظف به تکرار ارزیابی جامع یا دفاع از پیشنهاد خود شده اند و یا مشمول انتخاب دروس جبرانی یا جبران معدل شده اند باید حداکثر تا پایان نیمسال ششم از پیشنهاد رساله خود دفاع نمایند.

ماده ۳۷- دانشجویان موظف به ارائه سمینار پیشرفت رساله دکتری در هر نیمسال تحصیلی (پس از تصویب پیشنهاد رساله دکتری) در حضور اعضای داخلی کمیته راهبری می باشند و گزارش پیشرفت تایید شده توسط کمیته مذکور بایستی در هر ترم برای درج در پرونده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود.

تبصره ۱. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر ترم توسط استاد راهنما ارزیابی و به تحصیلات تکمیلی ارائه می شود. تحصیلات تکمیلی بر مبنای نظر استاد راهنما نسبت به نظارت بر فعالیت مطابق قوانین و آیین نامه ها اقدام می نماید.

تبصره ۲. میزان پیشرفت فعالیتهای پژوهشی دانشجو در هر نیمسال پس از تصویب پیشنهاد رساله دکتری به صورت "قابل قبول" و "غیر قابل قبول" ثبت می گردد. در صورت احراز درجه "قابل قبول" از سوی کمیته راهبری، دانشجو می تواند به فعالیتهای پژوهشی خود ادامه دهد.

تبصره ۳. چنانچه میزان پیشرفت فعالیتهای پژوهشی دانشجو از سوی کمیته راهبری "غیر قابل قبول" سنجیده شود، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده خواهد شد تا روند فعالیتهای پژوهشی خود را به سطح قابل قبول ارتقاء دهد. در غیر این صورت، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

ماده ۳۸. دانشجوی مجاز است پس از قبولی در ارزیابی جامع و تصویب طرح پیشنهادی رساله (در صورتی که از شروع به تحصیل بیش از سه سال نگذشته باشد) و با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برای ادامه فعالیتهای پژوهشی خود طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی، دوره ای را با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از موسسه های علمی تحقیقاتی معتبر خارجی یا داخلی سپری نماید. مدت زمانی که دانشجو در فرصت تحقیقاتی به سر می برد جزء مدت تحصیل دانشجو (موضوع ماده ۸) محسوب می شود.

بخش ششم: دفاع و ارزیابی رساله

ماده ۳۹. دانشجوی پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما و مشاور و به شرط حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. دفاع از رساله حداقل یک سال پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله و مشروط به رعایت حداقل دوره تحصیل، قابل انجام است.

تبصره ۲. دانشجوی موظف به پیش دفاع با حضور دو عضو هیات علمی گروه می‌باشد و در صورت تأیید پیش دفاع، مجوز دفاع نهایی دانشجوی توسط تحصیلات تکمیلی صادر خواهد شد.

ماده ۴۰. شرط لازم کفایت علمی دفاع از رساله در کلیه رشته‌ها، چاپ یا اخذ پذیرش قطعی حداقل یک مقاله (حداقل دو مقاله برای دانشجویان شیوه پژوهش محور) مستخرج از رساله دکتری در مجلات علمی-پژوهشی داخلی (رتبه عملی الف یا ب) مورد تأیید وزارتین (وزارت علوم یا وزارت بهداشت) و یا یک مقاله نمایه شده در نشریات با نمایه معتبر بین‌المللی، ISI Scopus یا JCR مورد تأیید وزارتین (وزارت علوم یا وزارت بهداشت) می‌باشد (جدول ۲ در پیوست).

تبصره ۱. رعایت ترتیب درج اسامی در مقالات مستخرج از رساله دکتری به ترتیب اسم دانشجوی، استاد (ان) راهنما (نویسنده مسئول) و استاد (ان) مشاور الزامی است.

تبصره ۲. در مقاله نباید غیر از نام دانشجوی، اساتید راهنما و استاد مشاور نام شخصی دیگری بیاید. باید موسسه محل خدمت دانشجوی دانشگاه ملایر قید شود. چنانچه دانشجوی در دوره دکتری به فرصت مطالعاتی اعزام شود و بخشی از رساله را در آنجا انجام دهد اضافه شدن نام استاد راهنمای فرصت مطالعاتی به تیم هدایت کننده رساله دانشجوی بلامانع است.

تبصره ۳. در شرایط خاص و با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی و تشخیص مدیر پژوهشی دانشگاه، تولید دانش فنی، ثبت اختراع تأیید شده توسط سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی، و ارائه فن آوری منجر به ساخت یا اجرا که به ارتقاء یا حل مشکلی از صنعت یا کشور منجر شود، ارزیابی و تأیید شده توسط مراجع ذی صلاح می‌تواند جایگزین مقاله شود.

ماده ۴۱. هیات داوران دفاع از رساله شامل استاد (استادان) راهنما و مشاور به‌علاوه سه نفر داور منتخب شورای گروه و دانشکده در زمینه رشته مورد نظر با مرتبه حداقل استادیاری و مدیر گروه (بدون حق رای) و

نماینده تحصیلات تکمیلی (بدون حق رای) می‌باشد. حداقل یکی از داوران باید دارای مرتبه دانشجویی یا بالاتر بوده و از خارج دانشگاه باشد.

تبصره ۱. ریاست جلسه دفاع بر عهده سرپرست تحصیلات تکمیلی یا نماینده وی بدون حق رأی است.

ماده ۴۲. ارزشیابی رساله بر اساس کیفیت علمی پژوهش انجام شده، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از یافته‌های پژوهشی، نحوه نگارش رساله، یافته‌ها و برون داده‌های پژوهشی صورت می‌گیرد. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

-مردود (کمتر از ۱۶).

-قبول با درجه: خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تشخیص و تایید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

بخش هفتم: دانش آموختگی

ماده ۴۳. ملاک دانش آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶، موفقیت (قبولی) در دفاع از رساله و ارائه تاییدیه انجام اصلاحات مورد نظر هیئت داوران است.

تبصره ۱. صدور گواهی و مدرک منوط به تحویل به موقع نسخه‌های تأیید شده رساله و دیگر مدارک مرتبط به دانشگاه و انجام مراحل اداری مربوطه است.

تبصره ۲. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۴۴. در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می‌شود:

الف- میانگین نمره‌های درس‌هایی که در کل دوره آموزشی خود اخذ کرده است (با رعایت ماده ۹) کمتر از ۱۶ شود.

ب- صلاحیت علمی دانشجو پس از دو بار ارزیابی جامع احراز نشود.

ج- عدم شرکت یا عدم احراز شرایط شرکت در هر یک از ارزیابی های جامع تا مهلت های زمانی تعیین شده در این شیوه نامه با رعایت تبصره ذیل ماده ۲۸

د- رساله دانشجوی با رعایت تبصره ذیل ماده ۴۲ "مردود" ارزیابی شود.

ه- مدت مجاز تحصیل دانشجوی با رعایت تبصره ذیل ماده ۷ به پایان برسد.

تبصره ۱. در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری، دانشگاه با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را به وی اعطا می نماید

ماده ۴۵. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (مانند دستبرد ادبی، جعل، تقلب، کپی برداری و ...) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تایید گردد، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می شود.

تبصره ۱۰. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

ماده ۴۶. شیوه نامه اجرایی آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی دانشگاه ملایر در ۷ بخش، ۴۶ ماده و ۴۷ تبصره در تاریخ ۱۴۰۱/۶/۲۱ در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه به تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۰ و پس از آن و نیز برای دانشجویانی که طرح پیشنهادی آنها پس از این تاریخ تصویب می شود، قابل اجرا است.

مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه